

En fallstudie i fallgropar

Om konsten att skapa bättre projekt

Jessica Lindholm

MALMÖ HÖGSKOLA

Kungl. biblioteket 16 juni 2010

Innehåll

- Bakgrund → om mig
- Externt projekt → OER i öppna arkiv
- Internt projekt → Forskarnavet
- Erfarenheter → fallgropar och tips

Bakgrund

- 1999-2002 Lunds universitet, NetLab
 - 2002-2006 Lunds universitet,
Biblioteksdirektionen
 - 2002 University of Bath, UKOLN
 - 2005-2006 Danmarks Tekniska universitet,
InfoLab
 - 2006- Malmö högskola, Bibliotek och IT
-

Ex 1. OER* i öppna digitala arkiv

* Open Educational Resources - öppna lärresurser är digitaliserade material som tillhandahålls fritt och öppet för lärare, studenter och självstuderande att använda och återanvända för undervisning, studier och forskning.

Insatsområden (OA.se:s)

1. Fortsatt samordning och utveckling [...]
 - Metoder för leverans eller höstning av metadata eller digitala objekt till tjänster på nationell och internationell nivå.
 - Utveckling i fråga om publiceringsverktyg av generellt intresse.
2. Innehåll i de öppna arkiven vid universitet [...]
 - Explorativa studier angående modeller och metoder för att tillgängliggöra [...] digitala lärresurser inom samma ram som e-publikationer.

Projektorganisation

Tid: mars 2008 - juni 2009

Anslag: 900 tkr

- Göteborgs universitet
- Högskolan i Borås
- Malmö högskola
- Metamatrix AB
- Stockholms universitet
- Uppsala universitet

Projektorganisation

Bibliotekarier, e-publiceringsansvariga,
usability-experty, informationsarkitekter,
systemvetare, pedagogisk expertis

Styrgrupp:

Kunql. Biblioteket, KK-Stiftelsen,
Skolverket, Högskolan i Jönköping

Aktiviteter

- Kartläggning av **produktionen** av digitala lärresurser
 - egenproducerade, öppet tillgängliga, återanvändbara
- Kartlägga och studera behov och **användning** av digitala lärresurser
 - “alla”
- Testa modeller för **tillgängliggörande** av OER inom ramen för lärosätenas öppna digitala arkiv
 - DSpace och Diva - inmatnings- och systemtest
 - Samsök, Google - interoperabilitetstest

Kartläggning

Tester

Prototyper

Metod

- Enkät till undervisande personal (sommar-08)
- Djupintervjuer (sommar-08)
- Praktiska tester (vinter-09)
- Fokusgrupper (vår-09)
- Expertintervjuer (vår-09)
- Prototyper (vår-09)

Kartläggningen

Resultat

- personer

Svarstendenser

- Osäkerhet kring begreppen
- Drygt hälften använder sig dock redan av den här typen av material i sin undervisning.
- Teknik finns (lärosätenas öppna arkiv)

Kartläggningen

Svarstendenser

- Problemen handlar om praktiska frågor:
 - Struktur för hantering/användning
 - Avsaknad av incitament och policies
 - Osäkerhet kring upphovsrättsliga frågor
 - Kostnads- och nyttoanalys

Eva, 45

Personligt

Eva är 45 år och är född i Karlskrona. De senaste 19 åren har hon varit bosatt i Malmö där hon lever tillsammans med sin man Ulf. Eva och Ulf tycker väldigt mycket om att resa och upptäcka nya platser och de har nyligen kommit hem från en resa i Nya Zeeland där ett par vänner till dem har ett hus vid stranden. På sin fritid tycker Eva om att uppdatera och skriva inlägg på sin blogg och att umgås med vänner och bekanta.

Eva - arbetsbeskrivning och situation

Eva har arbetat som lärare större delen av sitt yrkesverksamma liv. Hon har tidigare arbetat mycket med distansutbildning och är sedan en tid studierektor på Lärarutbildningen vid en större högskola.

Hon är arbetsledare över lärarna på institutionen och besitter en god översikt över det dagliga arbetet och i det utvecklings- och planeringsarbete som bedrivs. Dessutom bedriver hon även fortfarande viss utbildning och håller i ett antal kurser. Hon försöker alltid finna en lösning på ett problem och är inte främmande för att pröva på nya saker och ifrågasätta gamla rutiner och metoder.

Eva har under åren byggt upp ett omfattande kontaktnät genom kurser och konferenser både i Sverige och utomlands och hon tror att det är mycket viktigt att vara ute på fältet för att lära sig nya saker och ta del av den utveckling som sker på olika platser. Eva har så länge hon kan minnas varit intresserad av ny teknik och hon har varit en pionjär inom många olika områden.

När persondatorerna introducerades på marknaden insåg Eva tidigt dess potential och hon började använda dator långt innan hennes bekantskapskrets gjorde det. När Internet slog igenom upplevde hon det som ett naturligt steg i hennes utveckling.

Eva är bekant med några olika lärplattformar men tycker att de kan utvecklas och bli mycket bättre gällande användbarhet, kommunikation, samarbete och andra funktioner som skulle ge plattformen mer konstruktivitet och aktivitet. Hon tycker exempelvis att det är en begränsning att de lärresurser hon lägger in i plattformen endast är tillgängligt för de personer som är med på en viss kurs. Detta hindrar Evas samarbete med kollegor både inom utanför lärosätet. Eva tror också att hon missar en hel del material som trots allt produceras av hennes kollegor och att många inte tänker på att andra skulle vara intresserade av deras material.

Eva - nutidsbeskrivning

Eva har länge drivit frågan om digitala lärresurser och hon har deltagit i flera lokala och nationella utvecklingsprojekt som syftar till att utveckla undervisningsmetoder och undersöka möjligheten att göra lärarnas resurser mer tillgängliga och öppna för övriga yrkesverksamma. Hennes egen undervisning består av varierande och stimulerande inslag vilket är mycket uppskattat av kursdeltagarna. Eva använder sig ofta av simuleringar och videoklipp för att komplettera hennes övriga föreläsningmaterial. Informationsteknik är en naturlig del av Evas liv och hon använder datorn till att strukturera och organisera merparten av hennes arbetsuppgifter och Internet har sedan länge varit en informations- och kommunikationskälla för henne. Hon brukar ofta komplettera sin kommunikation via plattformarna genom att länka till sin blogg och olika relevanta projekt som hon är inblandad i. Hon har skrivit många artiklar och deltagit i flera debatter i ämnet där hon förespråkat synergieffekter av olika slag.

Eva tror att många felaktigt upplever sig ha för lite IT-kompetens och kunskap om hur det fungerar att dela med sig av sitt undervisningsmaterial. Däremot tror hon att många skulle upptäcka att det inte var så krångligt eller osäkert om det fanns ett tillgängligt och användarvänligt system för detta. Eva har även de senaste åren på egen hand försökt förmedla och inspirera sina tankar och metoder till lärarna lokalt och integrera det i deras arbete via olika utbildningskurser och informationsmöten. Kurstillfällena och mötena har varit mycket uppskattade men Eva upplever ändå att många gärna faller tillbaka till gamla rutiner efter en tid och det får inte riktigt det genomslag hon hoppas på och som hon vet är möjligt. Det som driver Eva är hennes kunskap och medvetenhet om den kompetens som hon vet lärarna har och hon ser att det finns enorma möjligheter till utveckling och förbättring om man började producera egna lärresurser samt dela med sig till varandra och utbyta erfarenheter med andra kollegor.

Eva är väl medveten om att förändringar kan ta tid och tror att det är viktigt med fortsatt utbildning bland personalen. Hon anser dock att uppmuntran såväl som tydligt initiativ från ledningen måste till för att utvecklingen nu ska gå framåt.

Evas övergripande mål

- Delta i debatten om undervisningsmetoder och pedagogisk utveckling samt inspirera sina kollegor att göra detsamma
- Ta del av och lära sig om teknologiska nyheter och lösningar
- Fortsatt utveckling av samarbete med kollegor och andra lärosäten

Evas systemspecifika mål

- Ett öppet system (för digitala lärresurser) som olika kollegor kan använda oberoende av datorvana eller IT-intresse
- Möjlighet att söka efter lärresurser utifrån olika sökkriterier och få en överskådlig lista på sökresultaten

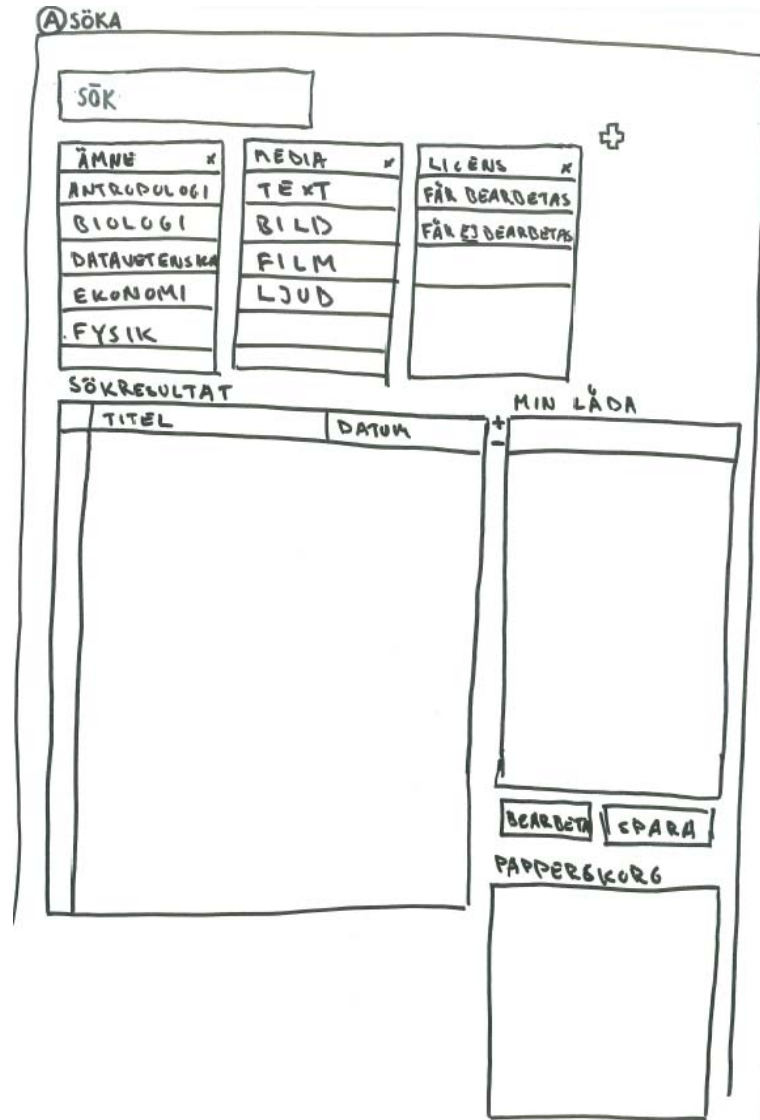

Eva –

Scenario - öppet arkiv som system för digitala lärresurser

- **Eva lär sig använda systemet genom att titta på manualen som ingår**
- **Eva skickar länk till en video/introduktion om systemet till en kollega**
- **Eva delar med sig av undervisningsmaterial till en kollega på en annan högskola (t.ex. genom att skicka länk)**
- **Eva delar med sig av undervisningsmaterial till en kollega på samma avdelning (t.ex. genom att skicka länk)**
- **Eva använder sig av gränssnittet och gör en sökning**
- **Eva söker efter lärresurser som är framtagna på hennes lärosäte**
- **Eva hittar en intressant lärresurs som hon hämtar hem och börjar titta på**

Prototyper

Prototyper

⑧ VÄLJA

HÄXBRÄNNING

ÄMNE	MEDIA	LICENS
ANTROPOLOGI	TEXT	FÅR BEARBETAS
BIOLOGI	BILD	FÅR EJ BEARBETAS
DATAVETENSKA	FILM	
EKONOMI	LJUD	
FYSIK		

TITEL	DATUM
+ HÄXBRÄNNINGAR UNDE-	2006-12-12
+ SVERIGE DÅ & NU	2003-10-01
+ EN KOMPARATIV STUDI-	2008-05-03
+ UR MINA BÖCKER EN-	2007-05-02

MIN LÄDA

SVERIGE DÅ & NU
UR MINA BÖCKER

BEARBETA | SPARA

PAPPERSKORG

--

Praktiskt arbete i ett "oanpassat" öppet arkiv

- Inmatning av OER med Creative Commons-licens
 - Aktivering av CC-licens som licens i öppna arkivet
 - Metadatajustering i förhållande till behov
 - Harvestingförsök via OAI-PMH LOM
 - Samsök (och DigiRef)

Projektets slutsatser

- Att göra OER open access
 - Generell positiv öppenhet och inställning, men avsaknad av incitament
- OER i öppna arkiv
 - Behov av definition lokalt kring: återanvändbarhet, versioner, målgrupp, generaliserbarhet, verkshöjd. Databerikning och pedagogisk användning helst i andra tjänster (LMS etc.). Arkivet som samlande punkt, inte främmande för lärarna.
 - Öppna arkiven bra på spridning - även för OER. OAI-PMH i viss omfattning.
 - Tekniken i princip inget problem (obs! beror på behov)
- Incitament från ledning
 - Balans mellan forskning och utbildning är en komplicerad fråga. Forakning meriteras traditionellt högre än undervisning.
 - Synlighet i policies och riktlinjer

... hur gick sen det då?

Forskarnavet

- Förstudie om forskningsinformation vid Malmö högskola
- Uppdrag direkt från rektor och ett årsverke att planera in.
- Start 1 mars 2008.

Syftet med projektet var att skapa en webbaserad ingång till högskolans forskning och forskare, med primär målgrupp media.

Forskarnavet

- Projektbeskrivning

- 25% bibliotekarie, 50% systemutvecklare, 25% projektledning
- Andra utgifter än lön – server, studiebesök, marknadsföring
- Andra yrkesroller än de på Bibliotek och IT? Professionella insatser kring engelska texter, layout, användartestning?
- Projektplan
- Tidsramar
- Beslutsnivåer, beställare, systemägare?
- Driftsansvar?

... hur gick det sen då?

Den goda projektledaren

- fokus på det som behöver göras
- ser det som inte ska göras
- balansvåg för IT-frågor
- prestigelös
- tänker kreativt
- idéspruta
- analytisk
- målinriktad
- "halvteknisk"
- "halvorganisatorisk"
- "halvhumanist"
- kan lite om allt
- har överblick
- gillar kaos
- nätverkande
- hittar rätt verktyg för sitt arbete

≠ den som gör allt, systemutvecklare, grafisk designer, usabilityexpert ...

Ingen självklar kund, mottagare eller beställare till din projektidé?

Misströsta inte!

Beskriv syfte, mål, metod – även osäkerheterna.

- FÖLJ ANVISNINGARNA FRÅN ANSLAGSGIVAREN

Arbeta fram realistisk tidsplan och tidsoptimism

- TID Förankra hemma och hos deltagarna.
- MÖTEN Måste någon resa? Vad kostar det?
Hur många möten?

- INFORMATION, DOKUMENTATION OCH MARKNADSFÖRING

- Tidsplanera så att det finns tid avsatt till att dokumentera.
- Ska projektet ha en hemsida/blogg/annat?
Avsätt resurser för att sätta upp och underhålla informationen.

- KUNSKAPSIHÄMTNING

- Är ni experter i frågan eller behöver ni veta mer för att lösa uppgiften?
- Inläsningstid?
- Studiebesök?
- Konsulter?

– ANSVAR/ÖVERLÄMNING

- Kan ni ta alla beslut inom projektet? Om inte, föreslå en styrgrupp/annat.
- Vem ska ta hand om resultatet?
- Om okänt - sök medel för att undersöka det inom projektet.

jessica.lindholm@mah.se

MALMÖ HÖGSKOLA